

بررسی ارتباط پلی مورفیسم ژن گیرنده استروژن آلفا با پاسخ تخمدان به تحریک تخمک گذاری در زنان تحت درمان IVF

محمد حسن شیخها (M.D., Ph.D.)^۱، سید مهدی کلانتر (Ph.D.)^۱، عباس افلاطونیان (M.D.)^۲

۱- گروه ژنتیک، مرکز تحقیقاتی-درمانی ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

۲- گروه زنان و زایمان، مرکز تحقیقاتی-درمانی ناباروری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: استروژن به عنوان یکی از مهمترین هورمون‌های جنسی زنانه در سیکل باروری نقش مهمی داشته و فعالیت آن در بافت‌های هدف از طریق گیرنده‌های استروژن تنظیم می‌شود. انواع مختلفی از پلی‌مورفیسم ژن گیرنده استروژن آلفا در رابطه با وضعیت‌های متعدد پاتولوژیک شناسایی شده است. در این تحقیق فرضیه ارتباط پلی‌مورفیسم ژن گیرنده استروژن آلفا با پاسخ تخمدان به تحریک تخمک‌گذاری در زنان نابارور تحت درمان IVF مورد بررسی قرار گرفت.

روش بررسی: انواع ژنوتیپ ژن گیرنده استروژن آلفا در ۱۰۲ زن نابارور کاندیدای IVF شناسایی و ارتباط آن با فاکتورهای مشخص‌کننده پاسخ تخمدان به تحریک تخمک‌گذاری مانند میانگین تعداد فولیکول و تخمک، نسبت فولیکول به تخمک، میزان استروژن سرم و همچنین تعداد جنین‌های بدست آمده سنجیده شد. در هر بیمار برای ژن گیرنده استروژن آلفا، ژنوتیپ‌های PP، Pp و pp با استفاده از تکنیک PCR-RFLP مشخص گردید و تحلیل آماری با استفاده از آزمون χ^2 ، کروسکال والیس و من‌ویتنی با نرم افزار SPSS ویرایش ۱۳ انجام شد. $p < 0/05$ به عنوان سطح معنی‌داری تلقی شد.

نتایج: براساس نتایج این مطالعه ۳۱/۴٪ افراد دارای پلی‌مورفیسم pp، ۳۹/۲٪ پلی‌مورفیسم Pp و ۲۹/۴٪ دارای پلی‌مورفیسم PP بودند. درصد علل ناباروری زنانه و مردانه، میانگین تعداد فولیکولها، تخمکها و جنینها در سه نوع پلی‌مورفیسم از نظر آماری تفاوت معنی‌داری نداشت.

نتیجه‌گیری: بررسی نقش ژن‌های مختلف در پاسخ بدن به داروهای گوناگون (فارماکوژنتیک) اهمیت زیادی در تعیین روش‌های درمانی مناسب دارد. این تحقیق اهمیت یکی از ژن‌های مؤثر در پاسخ تخمدان به تحریک تخمک‌گذاری در سیکل‌های IVF را نشان داد؛ اما با توجه به نقش انواع فاکتورهای آندوکراین و پاراکراین در تحریک تخمک‌گذاری و بلوغ مناسب تخمک به مطالعات بیشتری جهت یافتن اهمیت دیگر ژن‌های مؤثر در تخمدان و همچنین بررسی جهش‌های دیگر در ژن گیرنده استروژن و تعیین شیوع پلی‌مورفیسم آن در جمعیت خانم‌های بارور نیاز است.

کلید واژگان: ژن گیرنده استروژن، پلی‌مورفیسم ژنی، ناباروری، لقاح خارج رحمی، تحریک تخمک‌گذاری، تخمک، جنین، انتقال جنین.

مسئول مکاتبه: دکتر محمدحسن شیخها، مرکز تحقیقاتی-درمانی ناباروری، خیابان بوعلی، صفاییه، کدپستی: ۸۹۱۶۸۹۵۴۷۳، یزد، ایران.

پست الکترونیک: sheikhha@yahoo.com